

کشاورزی پایدار؛ موانع و راهکارها

جعفر علی اولاد^{۱*}، امیر میرزایی^۲، کاظم سیاوشی^۳، رضا دارایی^۴ و سید حسین موسویان^۵

- ۱- محقق معین بخش تحقیقات علوم زراعی و باغی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان ایلام
- ۲- عضو هیات علمی بخش تحقیقات زراعی و باغی طبیعی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان ایلام
- ۳- کارشناس بخش تحقیقات زراعی و باغی طبیعی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان ایلام
- ۴- کارشناس بخش منابع طبیعی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان ایلام
- ۵- کارشناس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان ایلام، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، ایلام، ایران

چکیده

کشاورزی به مفهوم راهها و روشهای بهره برداری از منابع آب و خاک و انرژی و... است که در جهت تامین نیازهای غذایی و پوشاک انسانها همواره در طول تاریخ پایه و اساس بسیاری از تحولات اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در سرتاسر جهان بوده است، بطوری که امروزه کشاورزی و توسعه کشاورزی به عنوان نیروی محرکه و نیروی پیش برنده توسعه بطور عام و توسعه روستایی بطور خاص است. کشاورزی پایدار نوعی کشاورزی است که در جهت منافع انسان بوده، کارایی بیشتری در استفاده از منابع دارد و با محیط در توازن است. به عبارتی کشاورزی پایدار باید از نظر اکولوژیکی مناسب، از نظر اقتصادی توجیه پذیر و از نظر اجتماعی مطلوب باشد. کشاورزی پایدار سه هدف اصلی حفظ محیط زیست، سود بخشی اقتصادی- اجتماعی و عدالت اقتصادی را دنبال می کند. پایداری در کشاورزی، حاصل مدیریتی است که ما در آن باید نیازهایمان را با مد نظر گرفتن توانایی تولید طبیعت و یافتن نیازهای مربوط به آن بیابیم. بنابراین نظارت بر منابع انسانی و طبیعی نخستین هدف است. کشاورزی پایدار یک فرایند بیولوژیکی است و سعی در تقلید کردن از خصوصیات کلیدی یک اکوسیستم دارد. کشاورزی پایدار باعث پیچیدگی اکوسیستم زراعی می شود، کارایی چرخش عناصر غذایی در این نوع کشاورزی افزایش می یابد و از خورشید به عنوان منبع اصلی انرژی برای به حرکت درآوردن سیستم بهره برداری مطلوب استفاده می شود.

کلمات کلیدی: کشاورزی پایدار، اکولوژی، محیط زیست، منابع آب و خاک.

۱. مقدمه

کشاورزی به مفهوم راهها و روشهای بهره برداری از منابع آب و خاک و انرژی و... است که در جهت تامین نیازهای غذایی و پوشاک انسانها همواره در طول تاریخ پایه و اساس بسیاری از تحولات اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در سرتاسر